

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIEJSCOWOŚCI JORDANÓW ŚLĄSKI**

Zleceniodawca: Urząd Gminy Jordanów Śląski

Opracowanie:

Mgr Izabela Boczar

Mgr inż. Anna Korabiewska

REGIOPLAN Sp. z o. o.
ul. Wolbromska 7
53-148 Wrocław
tel./fax. (071) 33 80 253
www.regioplan.pl

Spis treści

1. Podstawy prawne	3
2. Przedmiot i metoda sporządzania prognozy	4
3. Analiza stanu środowiska	6
3.1 Środowisko przyrodnicze	6
Położenie i rzeźba terenu	6
Budowa geologiczna	7
Surowce mineralne	7
Gleby	7
Wody powierzchniowe	7
Wody podziemne	8
Klimat	8
Świat roślin	9
Zwierzęta	9
3.2 Zanieczyszczenie środowiska	10
Stan czystości powietrza atmosferycznego	10
Stan czystości wód powierzchniowych	11
Stan czystości wód podziemnych	11
Stan gleb	12
Hałas	12
3.3. Elementy wymagające ochrony	12
Ochrona środowiska przyrodniczego	12
Ochrona środowiska kulturowego	14
4. Wpływ dotychczasowego sposobu zagospodarowania na stan środowiska	14
5. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.	15
5.1. Kształtowanie zabudowy i komunikacji	15
5.2 Uzbrojenie terenu	17
5.3 Ochrona środowiska i zabytków	18
5.4. Ochrona środowiska przyrodniczego	18
5.5. Zgodność z innymi dokumentami planistycznymi	19
6. Prognoza oddziaływania na środowisko	19
6.1 Zachowanie istniejących oddziaływań	20
6.2 Prognozowane nowe oddziaływania na środowisko	20
6.3 Oddziaływania na warunki życia ludzi	22
6.4 Zestawienie	22
7. Wnioski i propozycje innych rozwiązań	26

1. Podstawy prawne

Niniejsze opracowanie stanowi prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Jordanów Śląski. Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu planu miejscowego, opracowania ekofizjograficznego, założeń ochrony środowiska, informacji o projektowanych inwestycjach oraz materiałów archiwalnych dotyczących charakterystyki i stanu środowiska przyrodniczego. Rozpoznanie aktualnego stanu środowiska i jego zagrożeń wynikających z realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uzupełniono na podstawie wizji terenowej.

Podstawowe akty prawne:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004r. Nr 92, poz. 880);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627) z póź. zmianami;
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. Nr 115, poz. 1229), z póź. zmianami;
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628), z póź. zmianami;
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. Nr 27, poz. 96), z póź. zmianami;
- Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 27 czerwca 2000 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o lasach (Dz.U. Nr 56, poz. 679);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. Nr 16, poz. 78) z póź. zmianami;
- Ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz.U. Nr 73, poz. 764), z póź. zmianami;
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568);
- Obwieszczenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 26 czerwca 2000 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o drogach publicznych (Dz.U. Nr 71, poz. 838);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz. U 92 z 3.09.2001, poz. 1029);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz.U. Nr 220, poz. 2237);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie określenia gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz.U. Nr 168, poz. 1764);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie określenia gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz.U. Nr 168, poz. 1765);
- Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. Nr 67, poz. 337);
- Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 maja 1998 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku (Dz. U. Nr 66, poz. 436);

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690);
- Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz.U. Nr 97, poz. 1055);
- Rozporządzenie Wojewody Wrocławskiego nr 19 z dnia 13 czerwca 1994 r. w sprawie poszerzenia granic Ślązańskiego Parku Krajobrazowego oraz jego otuliny (Dz. Urz. Woj. Wroc. nr 7 z 1994 r., poz. 40);
- Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne dotyczące paproci serpentynitowych w Masywie Ślęży (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 236 z 2000 r., poz. 3828).

2. Przedmiot i metoda sporządzania prognozy

Projekt opracowywanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje miejscowość Jordanów Śląski, zgodnie z rysunkiem planu miejscowego. Obszar objęty opracowaniem leży w centralnej części gminy i charakteryzuje się dużą różnorodnością funkcjonalną. Zajmuje on niewielkie tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, usługowe oraz tereny otwarte. Występują one w formie lasów, parków oraz zieleni nieurządzonej. Umożliwiają dobre przewietrzanie i napowietrzanie miejscowości, a dodatkowo stanowią bazę rekreacyjną dla mieszkańców gminy.

Niniejsza prognoza opracowana została w celu dokonania oceny skutków ewentualnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Uwzględnia ona wszystkie najważniejsze komponenty środowiska naturalnego i ich wzajemne powiązania. Wykonanie prognozy poprzedziła wizja terenowa, która pozwoliła ocenić obecny stan środowiska i jego najważniejsze zagrożenia w związku z realizacją miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Treść niniejszego opracowania zawiera trzy zasadnicze części. Pierwszą część stanowi ogólna analiza aktualnego stanu środowiska przyrodniczego na obszarze miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i terenów przyległych, ze szczególnym uwzględnieniem jego wrażliwości i odporności na degradację, wymogów ochrony przyrody i różnorodności biologicznej oraz dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu i jego wpływu na środowisko, a także na jakość życia i zdrowia ludzi.

Drugą część opracowania stanowi omówienie ustaleń planu miejscowego, szczególnie tych, które mają wpływ na środowisko przyrodnicze.

Trzecia część jest właściwą prognozą, którą poprzedza ocena dotychczasowych skutków wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko oraz przewidywanych oddziaływań realizacji projektu planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska i ich wzajemne powiązania. W tej części zostały również przedstawione propozycje rozwiązań mogących wyeliminować lub ograniczyć negatywne wpływy na środowisko.

Ocena oddziaływania skutków realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zmierzała do rozpoznania wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń planu dla poszczególnych jednostek urbanistycznych i wydzieleniu tych jednostek, na których mogą wystąpić istotne oddziaływania. Ustalono charakter tych oddziaływań na poszczególne składniki środowiska uwzględniając intensywność powodowanych przez nie przekształceń, czas ich trwania i ich zasięg przestrzenny. Na podstawie tej oceny dokonano prognozy prawdopodobnych skutków wpływu projektu planu miejscowego na środowisko przyrodnicze. Zasadniczą część prognozy wykonano

w ujęciu tabelarycznym, co pozwala przedstawić oddziaływanie przewidywanego sposobu zagospodarowania wybranych jednostek na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

Opracowanie „Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego” obejmuje niniejszy tekst oraz załącznik w postaci mapy prognozy wykonanej w skali (1 : 5 000).

Podstawowe materiały źródłowe:

- Bau – Project – Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jordanów Śląski, Wrocław 2004 r.;
- Inwentaryzacja Przyrodnicza gminy Jordanów Śląski, Wrocław 1991 r.;
- Jagiełło W., Przedsiębiorstwo Projektowo – Wykonawcze Inżynierii Wodnej INWOD Sp. z o.o., – Zabezpieczenie przeciwpowodziowe Jordanowa i Dankowic – zbiornik, Wrocław 1997 r.;
- Kondracki J. Geografia regionalna Polski, PWN 1998r.;
- Mapa sozologiczna i Mapa hydrograficzna arkusze Kobierzyce i Niemcza, N skali 1 : 50 000, opracowanie Przedsiębiorstwo GEOPOI, Poznań 1997 r.;
- Mapa pogładowa urządzeń melioracji szczegółowych gmina Jordanów Śląski, skala 1 : 25 000;
- Plan Ochrony Ślęzańskiego Parku Krajobrazowego zatwierdzony Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego nr 18 z dnia 3 sierpnia 1999 r. (Dz. U. Woj. Doln. nr 22 z 1999 r., poz. 982);
- Plan Gospodarki Odpadami Powiatu Wrocławskiego, Wrocław 2004 r.;
- Program Ochrony Środowiska Powiatu Wrocławskiego, Wrocław 2003 r.;
- Przysięp S. – Atlas Surowcowy Województwa Wrocławskiego, gmina Jordanów Śląski, Przedsiębiorstwo Geologiczne we Wrocławiu, 1989 r., uzupełnione o wyniki wizji terenowej opracowane przez Przedsiębiorstwo Geologiczne PROXIMA S.A., Wrocław 1995 r.,
- Regioplan Sp. z o.o. – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jordanów Śląski, Wrocław 2007 r.;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu – Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2003 roku, WIOŚ 2004 r.
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu – Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2004 roku, WIOŚ 2005 r.
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu – Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2005 i 2006 roku, WIOŚ 2006 r.
- Woś A. – Klimat Polski, Warszawa 1999;
- Wytyczne konserwatorskie do planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jordanów Śląski, opracowanie pracownia Archex, Wrocław 1994 r.,

3. Analiza stanu środowiska

Szczegółowa charakterystyka środowiska przyrodniczego na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jordanów Śląski dla miejscowości Jordanów Śląski została przedstawiona w opracowaniu ekofizjograficznym. Poniżej zostaną omówione jedynie najważniejsze elementy mogące mieć znaczenie dla oceny oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

3.1 Środowisko przyrodnicze

Położenie i rzeźba terenu

Przedmiot opracowania położony jest w centralnej części gminy Jordanów Śląski. Gmina znajduje się na terenie powiatu wrocławskiego, w województwie dolnośląskim i zajmuje powierzchnię 56,6 km². Graniczy z: gminą Kobierzyce i Żurawina od północy, z gminą Borów i Kondratowice od wschodu, od południa z gminą Łagiewniki, a od zachodu z Sobótką. Posiada dobre powiązania komunikacyjne z Wrocławiem oraz sąsiednimi gminami i miastami poprzez sieć dróg krajowych i powiatowych oraz linię kolejową Wrocław – Piława Górna. W strukturze zagospodarowania terenu gminy przeważają użytki rolne stanowiące 96,1%. Tylko nieznaczne fragmenty terenu pokryte są lasami, które zajmują 0,7% powierzchni gminy.

Zgodnie z podziałem na jednostki fizycznogeograficzne J. Kondrackiego (1994) gmina Jordanów Śląski należy do dwu makroregionów: Niziny Śląskiej i Przedgórze Sudeckiego. Znajduje się na pograniczu mezoregionów: Równiny Wrocławskiej, Masywu Ślęży i Wzgórz Niemczańsko – Strzelińskich.

Większość obszaru gminy, w tym miejscowość Jordanów Śląski znajduje się na obszarze Równiny Wrocławskiej. Jest to obszar właściwie bezleśny wyniesiony średnio 130-140m n.p.m. Prawie płaski teren odwadniany jest przez rzekę Ślężę i jej dopływy. Teren ten pokrywają silnie zdegradowane osady polodowcowe, głównie gliny moreny dennej i piaski wolnolodowcowe.

W południowo zachodniej części gminy znajdują się Wzgórze Łagiewnickie należące do mezoregionu Wzgórz Niemczańsko – Strzelińskich. Jest to niewysokie pasmo wzgórz położonych pomiędzy doliną rzeki Olesznej a Ślężą, ciągnące się od Łagiewnik do Jordanowa Śląskiego. Najwyższym szczytem jest Jańska Góra (253m n.p.m.). Wzgórze te są na ogół użytkowane rolniczo, lasy występują sporadycznie.

Zachodnia część gminy znajduje się na terenie wschodniej części Masywu Ślęży, ciągnącego się od Przełęczy Słupickiej, przez Sulistrowickie Skały, Przełęcz Sulistrowicką i Gozdnik skąd obniżają się w kierunku Równiny Wrocławskiej i stopniowo zanikają na terenie gminy Jordanów Śląski (w rejonie wsi Winna Góra). Rozciągają się tu Wzgórze Oleszeńskie.

Pod względem morfologicznym teren gminy Jordanów Śląski ma charakter pagórkowaty. Ma to związek z wychodniami skał starszego podłoża. Wysokość tych wzniesień nie przekracza 180m n.p.m. Na zachód od Jordanowa i doliny Ślęży rozciąga się już Przedgórze Sudeckie. Tu w podłożu zalegają skały metamorficzne budując pojedyncze wzgórza wokół Jordanowa oraz pasmo Wzgórz Łagiewnickich. Od południowego – zachodu na teren gminy wkraczają Wzgórze Oleszeńskie. Najwyższym wyniesieniem jest góra Patryja (Bismarka) o wysokości 255,2m n.p.m.

Budowa geologiczna

Przedgórze Sudeckie tworzą głównie skały przedtrzciorzędowe krystaliczne z przewagą serpentynitów, ponadto występują granity, gnejsy łupki kwarcytowe, kwarcyty, łupki krzemionkowe fillity. Starsze formacje ukazują się na powierzchni i w obrębie wierzchołków wzgórz i wzniesień w postaci skały litej lub rumoszu skalnego. Utwory te na znacznych obszarach przykryte są późniejszymi osadami tj. piaskami i ilami trzciorzędowymi, glinami, piaskami żwirami plejstoceńskimi oraz pyłami i glinami plejstoceńskimi holoceniowymi.

Równina Wrocławska, do której należy omawiany teren jest zbudowana z glacialnych i fluwioglacialnych (lodowcowych i wodno – lodowcowych) utworów plejstoceńskich w postaci piaskowców, żwirów i glin. Dna dolin i obniżen wypełnione są na ogół utworami holoceniowymi, wśród których dominują gliny pylaste i namuły oraz piaski pylaste i gliniaste.

Surowce mineralne

Gmina Jordanów posiada niewiele surowców naturalnych. Serpentynity zostały stwierdzone w kilku punktach w zachodniej części gminy na zboczach wzgórz tworzących Masyw Ślęzy. W części znajdują się one w granicach lasów chronionych, w części zlokalizowane są w wierzchołkowych partiach niezalesionych wzgórz. Ze względu na dostępność nie są one przewidziane do eksploatacji. Jedynie w okolicy Piotrówka złoża serpentynitu usytuowane na granicy gmin Jordanów Śląski i Łagiewniki zostało udokumentowane – jego zasoby wynoszą ponad 117 tys ton. Nie przewiduje się eksploatacji tego złoża.

Spośród występujących na terenie gminy Jordanów Śl. surowców luźnych największe znaczenie mają piaski, pospółki i żwiry, nie eksploatowane na skalę przemysłową.

W rejonie wsi Piotrówek i Winna Góra w latach 50-tych prowadzono poszukiwania złóż węgla brunatnego. Pomiędzy Winną Górą a Oleszną (gm. Łagiewniki) zlokalizowano złoża o zasobach pozabilansowych (szacunkowo ponad 560 tys. ton). Pokłady te to złoża o miąższości 1,7m zalegające na głębokości około 20 m. Złoża te nie nadają się do przemysłowej eksploatacji.

Gleby

W rolniczej strukturze przestrzennej omawianego obszaru największy udział stanowią grunty orne. Pod względem typologicznym na terenie gminy Jordanów Śląski dominują gleby brunatne właściwe. Czarne ziemie występują w części południowo – wschodniej oraz na zachód od rzeki Ślęzy. Dna dolin cieków, wzdłuż potoków, wyścielają mady rzeczne.

Gleby gminy Jordanów Śląski wytworzone są w większości na glinach lodowcowych i piaskach oraz glinach lessopodobnych i utworach pyłowych, tworzą kompleks pszenno dobry i bardzo dobry oraz pszenno -żytni. Gleby powstałe na utworach piaszczystych tworzą kompleks żytni, a wytworzone na madach -kompleks zbożowo- pastewny. Zdecydowana większość omawianego obszaru leży na glebach wysokich klas bonitacyjnych Szczególnie chronione z punktu widzenia rolnictwa gleby I-III klasy bonitacyjnej stanowią około 87.2% użytków rolnych, natomiast gleby klasy IV 11.5%.

Wody powierzchniowe

Teren gminy Jordanów Śląski położony jest w obrębie dorzecza Odry, w granicach zlewni rzeki Ślęzy, będącej lewym dopływem Odry. Obszar gminy odwadniają Ślęza i jej dopływy: Oleszna, Trawna i Cieniawa oraz sieć rowów melioracyjnych. Na terenie gminy występują działy wodne III rzędu oddzielające dorzecza Olesznej i Cieniawy oraz IV rzędu rozdzielające dorzecza pomniejszych cieków. Ślęza ma swe źródła wśród Wzgórz Niemczańsko – Strzelińskich. W górnym biegu przepływa

przez wschodnią część Przedgórze Sudeckiego. Dolina Ślęzy jest tu wąska i głęboko wcięta. Południowa część zlewni tej rzeki zajmuje obszar silnie pofałdowany. Środkowy i dolny odcinek biegu rzeki przebiega przez Równinę Wrocławską. Jest to teren o bardzo małym zróżnicowaniu wysokościowym. Dolina rzeki ma tu szerokość około 1,5 km.

Ślęza stanowi główną oś hydrograficzną gminy Jordanów Śląski i przepływa przez teren opracowania z południa na północ. Uchodzi do niej rzeka Oleszna, jej lewobrzeżny dopływ płynący przez obszar miejscowości Jordanów Śląski z zachodu na wschód.

Na zjawiska hydrologiczne występujące w gminie Jordanów Śląski wywierają wpływ obszary odległe o odmiennych cechach środowiskowych. Cieki na terenie gminy zachowały w przewodzie cechy naturalne mimo, że znajdują się pod wpływem gospodarki człowieka. Koryta części z nich zostały zmodyfikowane. Na niektórych odcinkach dolin rzecznych wykonane zostały obwałowania przeciwpowodziowe, zwłaszcza wzdłuż Ślęzy.

W Jordanowie, na wschód od rzeki Ślęzy, powyżej terenów osiedleńczych jest realizowany duży zbiornik retencyjny. Przylega on do koryta rzeki na odcinku od km 47 + 190 do km 48 + 100. Zbiornik powstał w wyniku zamknięcia obwałowaniem przewężającej się części doliny od strony północnej, rozbudowy obwałowania rzeki Ślęzy od strony zachodniej oraz podniesienia terenu od strony południowej. Czasza zbiornika została ukształtowana sztucznie przez wykop ze spadkiem dna w kierunku spustu wody.

Wody podziemne

Obszar gminy należy do przedsudeckiego regionu hydrogeologicznego, podregionu średzko – otmuchowskiego (XXV2) i podregionu podsudeckiego (XXV3). Granica między nimi przebiega przez Pustków Wilczkowski (poza granicą opracowania), Glinice, Mleczną i Oleszno (poza granicą opracowania).

W podregionie średzko – otmuchowskim pierwszy poziom wodonośny występuje zwykle w utworach trzecio - rzadziej w czwartorzędowych. W utworach czwartorzędowych występuje głównie w dolinach rzecznych zwykle na głębokości około 30 m. Wydajność ujęć wynosi zazwyczaj 30-70 m³h⁻¹. W utworach trzeciorzędowych występują zwykle od 2 do 4 warstw wodonośnych na głębokościach od kilku do 150 m. Wydajność ujęć wynosi 10-70 m³h⁻¹.

W podregionie podsudeckim występują wody szczelinowe w skałach krystalicznych (paleozoik - prekambry) na głębokości do 50 m. Wydajności ujęć są bardzo zróżnicowane nie przekraczają jednak 80 m³h⁻¹. W dolinach rzek występują wody porowe w utworach czwartorzędowych, na różnych głębokościach. Wydajność ujęć wynosi 5-20 m³h⁻¹.

Na większości obszaru gminy wody pierwszego poziomu wodonośnego są całkowicie odizolowane od powierzchni. Częściowo odizolowane są jedynie w rejonie Mlecznej.

Na większości analizowanego terenu wody są dobrej jakości i nie wymagają uzdatniania. Częściowego uzdatniania wymagają wody podziemne w pasie Piotrówek, Glinice, Pustków Wilczkowski (poza granicą opracowania).

Pierwsze zwierciadło wód podziemnych występuje na głębokości do 5 m w obniżeniach terenu, do 20 m na pozostałym terenie.

Klimat

Klimat gminy podobnie jak całej polski jest przejściowy, kontynentalno – morski, kształtowany na przemian przez masy powietrza napływające z Oceanu Atlantyckiego lub wschodniej Europy i Azji. Obszar gminy znajduje się w jednej z najcieplejszych dzielnic klimatycznych kraju — dzielnicy wrocławskiej — obejmującej swoim zasięgiem Nizinę Śląską (Gumiński, 1948r.) Zgodnie z podziałem

klimatycznym kraju wg Okołowicza, gmina należy do przedgórze znajdującego się w sudeckim regionie klimatycznym. Natomiast według W. Wiszniewskiego i W. Chełchowskiego omawiany obszar należy do regionu lubusko – dolnośląskiego.

Na obszarze gminy średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 8,5°C, a okres wegetacyjny trwa 220-225 dni. Początek robót polowych przypada przeciętnie na drugą dekadę marca. Dni gorących rejestruje się tu średnio 30-35, z przymrozkiem poniżej 100, mroźnych poniżej 30, a bardzo mroźnych 1-2. Ostatnie przymrozki występują około 20 kwietnia. Pokrywa śnieżna zalega do 50 dni w północnej części obszaru natomiast 50-60 dni w południowej. Zanika przeciętnie około 25 marca. Jej średnia grubość maksymalna wynosi 10-15cm

Świat roślin

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski W. Szafera omawiany obszar należy do prowincji Niżowo – Wyżynnej Środkowoeuropejskiej, dział Bałtycki, podział – Pas Kotlin Podgórskich, Kraina – Kotlina Śląska okręg Nizina Śląska, podokręg Równina Chojnowsko – Legnicko - Wrocławska. Południowo – zachodnia część gminy należy do prowincji niżowo - wyżynnej środkowoeuropejskiej, dział bałtycki, poddział – pas kotlin podgórskich, kraina – Kotlina Śląska, okręg – Nizina Śląska, podokręg – Równina Chojnowsko – Legnicko – Wrocławska.

Zdecydowaną część obszaru gminy zajmują pola uprawne. Tylko w okolicy Winnej Góry, Karolina i okolic Jordanowa Śląskiego znajdują się niewielkie powierzchnie leśne.

Są to przede wszystkim lasy świeże *Quercus - Carpinetum medioeuropaeum* lub grądy środkowoeuropejskie formy niżowej *Galio - Carpinetum*. W skład obu tych zbiorowisk wchodzi: dąb szypułkowy i bezszypułkowy, lipa drobnolistna, grab zwyczajny i świerk pospolity. W dobrze rozwiniętej warstwie krzewów można spotkać głóg jednoszyjkowy i dwuszyjkowy, śliwę tarninę, trzmielinę zwyczajną i kilka gatunków róż. Runo składa się z: pszeńca gajowego, przytulii leśnej, kostrzewy różnolistnej, kupówki Aschersona, gwiazdnicy wielkokwiatowej i dwóch gatunków turzyc - cienistej i orzęsionej.

Niektóre fragmenty lasów to podgórskie dąbrowy acidofilne *Luzulo -Quercetum*. Składają się one prawie wyłącznie z dębów bezszypułkowych czasem z domieszką sosny zwyczajnej, jarzębiny pospolitej i świerku pospolitego. Warstwa krzewów nie jest w nich zbyt rozwinięta, składa się głównie z dzikiego bzu czarnego, leszczyny pospolitej i kruszyny pospolitej (objętą częściową ochroną). Runo jest za to bardzo obfite, w jego skład wchodzi: kłosownica leśna, wiechlina gajowa, kosmatka gajowa, wężymord niski, pomocnik baldaszkowy, turzyca palczasta, wilczomlec migdałolistny, gorysz siny i niektóre gatunki jarzębców.

Łąkowe użytki zielone położone są głównie w pobliżu cieków wodnych. Są one bogate w różnorodne gatunki roślin. Są to przede wszystkim: rajgras wyniosły, stokłosa miękka, stokrotka pospolita, pępawa dwuletnia, mniszek pospolity, marchew zwyczajna, koniczyna łąkowa i drobnogłówkowa, ostrożeń warzywny i siwy oraz będący pod ochroną goździk pyszny. Na niewielkich wzniesieniach zajętych przez półnaturalne pastwiska można spotkać ukwap dwupienny.

Większość zbiorowisk chwastów segetalnych ze względu na żyzne gleby należy do *Euphorbio - Melandrietum*. Dominujące są tu: maruna bezwonna, gwiazdnica pospolita, przytulia czepna, miotła zbożowa, mak polny, komosa biała, chwastnica jednostronna, miejscami owies głuchy, wilczomlec drobny, bniec dwudzielny i szkarłat szorstki.

Zwierzęta

Fauna omawianego obszaru jest typowa dla regionów rolniczych Polski. Ze względu na ukształtowanie terenu i niewielki udział lasów i zadrzewień różnorodność gatunkowa zwierząt jest

uboga. Zwierzęta reprezentują typową faunę pól i łąk. Najczęściej spotykane są gryzonie: norniki, myszy; owadożerne: kret, jeż zachodni, ryjówki oraz drapieżniki: łasica łaskawa, kuna domowa. W niewielkiej ilości mogą na omawiany teren zachodzić z obszarów sąsiednich: lisy oraz sarny.

Ornitofauna jest tu stosunkowo licznie reprezentowana. Występują głównie ptaki typowe dla terenów pól i łąk. Przeważają gatunki, którym nie przeszkadza sąsiedztwo ludzkie. Są to np.: szpak, kos, skowronek, różne gatunki wróbli oraz krukowate – sroka, kawka, gawron. Z drapieżników można spotkać typowego dla środowiska łąk i pól myszołowa zwyczajnego.

3.2 Zanieczyszczenie środowiska

Stan czystości powietrza atmosferycznego

Jakość powietrza atmosferycznego na omawianym terenie kształtowana jest w dużym stopniu przez emisję zanieczyszczeń pochodzących z zakładów produkcyjno – usługowych, palenisk domowych oraz przez komunikację drogową.

Największym zagrożeniem dla środowiska są lokalne kotłownie grzewcze komunalne i zakładowe, indywidualne piece grzewcze i kuchenne oraz elektrownia i elektrociepłownia. Ich oddziaływanie nasila się szczególnie w okresie sezonu grzewczego w wyniku spalania paliw. Wynika to między innymi z niedostatecznej ilości instalacji gazowych na terenie gminy. Powyższe źródła wprowadzają do atmosfery zanieczyszczenia charakterystyczne dla procesów energetycznego spalania paliw (pył, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla), a także zanieczyszczenia pochodzące z procesów technologicznych.

Zanieczyszczenie powietrza jest również wynikiem tzw. emisji niezorganizowanej występującej okresowo podczas wypalania traw i ściernisk. Procesy wypalania traw, ściernisk i nieużytków stanowią źródła emisji do atmosfery pyłów, tlenków węgla, tlenków azotu oraz powodują znaczne ograniczenie widoczności w miejscu występowania.

Kolejnym źródłem uciążliwości jest komunikacja drogową i kolejową. Przebiegająca przez miejscowość Jordanów Śląski droga krajowa nr 8 na której odbywa się intensywny ruch samochodów jest źródłem emisji zanieczyszczeń gazowych, głównie tlenku węgla, tlenków azotu oraz węglowodorów oraz pyłowych, w tym zawierających związki: ołowiu, kadmu, niklu i miedzi. Zasięg zanieczyszczeń dotyczy terenów położonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Według Raportu o stanie środowiska województwa dolnośląskiego monitoring stanu powietrza atmosferycznego w rejonie obszaru objętego opracowaniem był prowadzony w 2006 roku na stacji pomiarowej w Jordanowie Śląskim, zlokalizowanej przy ul. Szkolnej.

Tabela 1. Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w Gminie Jordanów Śląski w 2006 r. ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) – pomiary pasywne

Lokalizacja stacji	SO ₂			NO ₂		
	S _a	S _{ag}	S _{ap}	S _a	S _{ag}	S _{ap}
Jordanów Śląski Ul. Szkolna	9,2	14,9	3,5	13,3	16,8	9,7

S_a – średnie stężenie w roku kalendarzowym, S_{ag} – sezon grzewczy, S_{ap} – sezon pozagrzewczy

Badania jakości powietrza w powyższym punkcie pomiarowym utrzymywały się na dość niskim poziomie i nie wykazały przekroczeń wartości kryterialnych żadnego z mierzonych zanieczyszczeń, tj. dwutlenku siarki i dwutlenku azotu. Ponadto stwierdzono wyższe stężenie w okresie grzewczym w

odniesieniu do obydwu badanych zanieczyszczeń. Dość znacząco wzrasta średnie stężenie dwutlenku siarki w sezonie grzewczym z 3,5 do 14,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Tlenki azotu pochodzące głównie z procesów spalania w temperaturach powyżej 1150°C oraz z dysocjacji związków zawartych w paliwie w sezonie grzewczym wykazują dwukrotny wzrost niż w sezonie poza grzewczym. Wynikać to może tendencji do stosowania w ogrzewaniu indywidualnym paliw płynnych – oleju opałowego.

Stan czystości wód powierzchniowych

Zlewnia rzeki Ślęzy ma charakter typowo rolniczy z dużym obszarem upraw. Mimo, że na terenie zlewni brak jest większych ośrodków miejskich, a jedynym miastem jest Niemcza, to obszar ten jest dosyć zurbanizowany, z dużą ilością znaczących ośrodków gminnych, do których zalicza się Jordanów Śląski. Główne źródła zanieczyszczeń rzeki są położone poza terenami gminy w górnym biegu rzeki, natomiast na terenie gminy Jordanów Śląski największym źródłem zanieczyszczeń jest Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Jordanowie Śląskim posiadająca mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości 117 m^3/d . Dodatkowym źródłem zanieczyszczeń są ścieki deszczowe z terenu Wrocławia odprowadzane ponad dwudziestoma kanałami kanalizacji deszczowej bez należytego oczyszczenia.

W 2003 roku Śleza została objęta szczegółowym monitoringiem, którego celem miało być stwierdzenie co jest przyczyną jej bardzo wysokiego zanieczyszczenia. Jakość rzeki oceniono według dwóch kryteriów: fizyko – chemicznego, uwzględniającego wskaźniki zanieczyszczenia określające zawartość związków organicznych, zawiesiny, substancji biogenych i zasolenia oraz sanitarnego, określającego w oparciu o ilość bakterii coli typu fekalnego. Stan zanieczyszczenia rzeki określono porównując wyniki badań monitoringu do jednej z trzech klas czystości. O zaliczeniu wód do danej klasy decydował wskaźnik najbardziej niekorzystny w grupie. Ocena ogólna kwalifikuje wody jako przeważnie nieodpowiadające dopuszczalnym normom. O klasyfikacji wód decydują głównie ponadnormatywne stężenia związków biogenych, przede wszystkim azotu azotynowego i fosforu ogólnego. Utrzymuje się występujący od lat zły stan sanitarny rzek. Zanieczyszczenia pochodzą z niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych, ścieków surowych z rozproszonych gospodarstw rolnych oraz ze spływów powierzchniowych.

Według Raportu o stanie środowiska przyrodniczego w 2006 roku stan jakości wód rzeki Ślęzy nieco się poprawił w porównaniu do roku 2003, zwłaszcza w górnym biegu rzeki, gdzie wpływ na jakość wód – ze względu na małe przepływy – mają nawet niewielkie ilości odprowadzanych zanieczyszczeń. Tylko w punkcie poniżej Cukrowni Łągiwniki odnotowano IV klasę, a na całym pozostałym odcinku klasę III, natomiast ilość parametrów mieszczących się w I i II klasie zbliżona była do 60 %. O klasyfikacji decydowały głównie wartości azotynów, fosforanów, fosforu ogólnego i barwy.

Mimo, że w stosunku do 2003 roku jakość wód rzeki Ślęzy uległa pewnej poprawie, nadal jest to jedna z bardziej zanieczyszczonych rzek regionu.

Stan czystości wód podziemnych

Stan czystości wód podziemnych na obszarze gminy nie jest bezpośrednio objęty monitoringiem. Za miarodajne można uznać wyniki uzyskiwane dla miejscowości Świątniki leżącej w gminie Sobótka na zachód od Jordanowa Śląskiego.

O jakości wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego przeprowadzonego w 2006 roku decydowały głównie podwyższone wartości żelaza, manganu i potasu oraz obniżone wartości odczynu i wodorowęglanów. Do związków o charakterze toksycznym obniżających jakość zwykłych wód podziemnych zaliczono amoniak, azotany oraz WWA.

W punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Świątnikach monitoringowi podlegają wody trzeciorzędowe o typie wody $\text{HCO}_3 - \text{SO}_4 - \text{Mg} - \text{Ca}$ odpowiadające II klasie czystości – dobra jakość wód. Przekroczenia dopuszczalnych wartości nastąpiły tylko w przypadku zawartości magnezu.

Stan gleb

Z Raportu o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2006 r. wynika, że na terenie powiatu wrocławskiego, do którego należy omawiany teren występuje niewielki udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych w stosunku do pozostałych powiatów województwa wynoszący odpowiednio 8% i 22%. Odsetek gleb lekko kwaśnych kształtuje się na poziomie 30%, obojętnych 21% i zasadowych 19%. Przeważają, więc gleby o odczynie 5,6 – 6,5 pH, co powoduje że tylko 41% użytków rolnych wymaga wapniowania.

Gleby powiatu wrocławskiego charakteryzują się dużą zawartością fosforu. Ich udział wynosi ok. 40% użytków rolnych, natomiast gleb z bardzo niską zawartością fosforu jest blisko 20%. Zawartość potasu i magnezu jest niezbyt wysoka. Przeważają gleby o średniej zawartości tych pierwiastków wynoszącej 35% potasu i 36% magnezu w glebach użytkowanych rolniczo.

Brak jest najnowszych danych dotyczących zawartości metali ciężkich w glebach omawianego obszaru. Należy się jednak spodziewać znacznie większych stężeń metali na terenach zurbanizowanych, w szczególności przy głównych drogach oraz na terenach przemysłowych.

Hałas

Klimat akustyczny na omawianym terenie kształtowany jest głównie przez środki transportu i komunikacji. Największa uciążliwość hałasu występuje wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, gdzie notuje się najbardziej wzmożony ruch pojazdów mechanicznych. Zwiększony ruch pojazdów występuje głównie w pasie przylegającym do drogi krajowej nr 8. Ponadto do uciążliwych źródeł hałasu zalicza się linię kolejową przebiegającą przez Jordanów Śląski równoległe do drogi krajowej oraz zakłady przemysłowe, bazy sprzętowo – transportowe obsługujące rolnictwo, lokale rozrywkowe, instalacje wentylacyjne i chłodzące w obiektach handlowych, sportowych czy gastronomicznych i drobne zakłady rzemieślnicze, które często bywają zlokalizowane na terenach przeznaczonych pod mieszkalnictwo.

Brak dokładnych pomiarów hałasu na omawianym terenie uniemożliwia podanie danych w zakresie emisji hałasu i wibracji. Wnioskować jednak można, iż z racji silnego natężenia ruchu na drodze krajowej poziom hałasu przekracza wartość 70 dB przyjętej za bardzo uciążliwą. Ponadto obserwowany ciągły wzrost ilości pojazdów zarówno osobowych jak i ciężarowych powoduje adekwatny wzrost hałasu w środowisku.

3.3. Elementy wymagające ochrony

Ochrona środowiska przyrodniczego

Spośród form ochrony przyrody wyszczególnionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 92 poz. 880) na terenie gminy Jordanów Śląski występują:

➤ *Ślęzański Park Krajobrazowy*

Park utworzony został w 1988 roku uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej. Wraz z otuliną obejmuje Masywy Góry Ślęży i Góry Raduni, pasma Wzgórz Oleszeńskich i Wzgórz Kiełczyńskich, a także Jańską Górę. Całkowita powierzchnia obszaru chronionego wynosi obecnie 15 640ha, w tym park zajmuje 8 190ha, a otulina 7 450ha.

➤ *pomniki przyrody*

Na terenie miejscowości Jordanów Śląski objęto ochroną w formie pomników przyrody 19 drzew pomnikowych.

➤ *gatunkowa ochrona roślin i zwierząt*

Jedną spośród form ochrony przyrody wyszczególnionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 92 poz. 880) na terenie objętym opracowaniem jest gatunkowa ochrona roślin i zwierząt. „**Ochrona gatunkowa**” ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadko występujących, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie umów międzynarodowych, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej”.

Na terenie gminy występuje 12 gatunków prawnie chronionych. Wśród nich stwierdzono 5 gatunków podlegających całkowitej ochronie. Najbogatszym w gatunki chronione jest obszar położony na zachód od wsi Karolin. Występują tu naturalne zbiorowiska roślin o szczególnym zagęszczeniu roślin chronionych w całej gminie Jordanów Śląski.

Ponadto na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej gminy w 1991 roku stwierdzono występowanie chronionych gatunków zwierząt. Zewidencjonowano 18 gatunków owadów, 54 gatunki ptaków oraz 8 gatunków ssaków.

Ponadto na podstawie przepisów ogólnych ochronie na omawianym terenie podlegają:

➤ *gleby klas I – IV;*

Stosownie do ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 95, 16, 78 z późniejszymi zmianami) ochronie podlegają kompleksy użytków rolnych z glebami zaliczonymi do wysokich klas bonitacyjnych (klasy I – IV). Na omawianym terenie dominują obszary o najwyższych walorach dla rolnictwa. Gleby o wysokiej wartości bonitacyjnej (klasy I – IV) stanowią zdecydowaną większość gruntów ornych. Szczególnie chronione z punktu widzenia rolnictwa gleby klasy bonitacyjnej I – III stanowią około 87,2% użytków rolnych, natomiast gleby klasy IV 11,5%. W związku z powyższym praktycznie całość powierzchni podlega ochronie, a rozwój przestrzenny terenu opracowania wymaga ingerencji w ochronę gleb. Wykorzystanie gruntów chronionych na cele nierolne, przy projektowanym obszarze powyżej 0,5ha wymaga uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Użytki rolne klasy IV o powierzchni większej niż 1ha mogą być wykorzystane na cele nierolne i nieleśne za zgodą wojewody.

➤ *wody powierzchniowe i podziemne;*

Ochrona wód polega na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami przez zapobieganie naruszaniu równowagi przyrodniczej i przeciwdziałanie wywoływaniu w wodach zmian powodujących ich nieprzydatność dla ludzi, świata roślinnego i zwierzęcego oraz gospodarki narodowej. Ochronie podlegają wody śródlądowe powierzchniowe i podziemne oraz obszary ich zasilania.

➤ *powierzchnia ziemi, krajobraz i powietrze;*

Struktura przestrzenna krajobrazu jest jednym z ważniejszych czynników wpływających na wartość przyrodniczą obszaru. Najważniejszymi elementami krajobrazu, które powinny podlegać ochronie są: lasy, większe zadrzewienia nieleśne, zadrzewienia śródpolne, pasy zieleni wzdłuż dróg i cieków wodnych, naturalne łąki w dolinach rzecznych, a także koryta rzek. Lasy, większe zadrzewienia lub zwarte, ekstensywnie użytkowane łąki spowalniają szybkość odpływu składników mineralnych oraz warunkują prawidłowe krążenie wody, pierwiastków i energii w środowisku. Zadrzewienia śródpolne ograniczają erozję wietrzną gleb, parowanie wody z gleb, szczególnie w okresie letnim oraz są

miejscem bytowania gatunków zwierząt żywiących się wieloma szkodnikami upraw. Struktura przestrzenna krajobrazu musi być odpowiednio uwzględniana w procesie planowania przestrzennego. Zachowaniu najistotniejszych obszarów o cennych walorach krajobrazowych służy tworzenie form ochrony przyrody wymienionych w art. 6 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 92 poz. 880).

Ochrona środowiska kulturowego

Obiekty i tereny wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków podlegają ochronie na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2003, 162,1568). Wszelkie prace przy obiektach zabytkowych wymagają zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Omawiany obszar objęty planem znajduje się w:

- strefie „A” – pełnej ochrony konserwatorskiej; obejmuje historyczne założenia kościelne wraz z cmentarzem;
- strefie „B” – ochrony konserwatorskiej; obejmuje tereny zabytkowej zabudowy o wysokich walorach historycznych;
- strefie „OW” – obserwacji archeologicznych dla terenów o zawartości relikwów archeologicznych;
- strefie „W” – ochrony konserwatorskiej dla stanowisk archeologicznych charakteryzujących się własną formą krajobrazową oraz ich otoczenia, a także obszaru kościoła p.w. Św. Stanisława BM wraz z cmentarzem przykościelnym;
- strefie „K” – ochrony krajobrazu kulturowego obejmującą tereny harmonijnego współistnienia krajobrazu przyrodniczego z historyczną zabudową – tereny przyległe oraz wieś Dankowice;
- strefie „E” – ochrony ekspozycji; obejmuje się nią widok z drogi Jordanów – Łagiewniki od południa i zachodu.

Na terenie objętym opracowaniem nie notuje się obiektów i terenów wpisanych do rejestru zabytków. Znajduje się natomiast 49 obiektów ujętych w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ponadto na obszarze planu zlokalizowane są 4 stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków.

4. Wpływ dotychczasowego sposobu zagospodarowania na stan środowiska.

Środowisko przyrodnicze na omawianym terenie uległo dość znacznym przeobrażeniom w procesie powstawania i rozwoju przestrzennego gminy Jordanów Śląski. Obszar opracowania ukształtował się w Dolinie rzeki Ślęzy po jej wschodniej i zachodniej stronie. Obszar ten pokryty jest w znacznej części terenami użytków rolnych, które otaczają tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej. W centralnej części miejscowości skoncentrowane są tereny mieszkaniowe z usługami. Od zachodniej i południowej strony otaczają je tereny przeznaczone pod funkcje przemysłowe, natomiast zewnątrz reprezentują użytki rolne. W związku z działalnością człowieka zachowały się tu jedynie znikome fragmenty terenu o dość wysokich walorach przyrodniczych w północnej części terenu. Tereny pierwotnie zajęte przez naturalne zbiorowiska leśne zostały przekształcone na użytki rolne, w tym głównie na grunty orne, ze względu na wysoką jakość gleb.

Powstanie zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej zwiększyło antropopresję na środowisko i doprowadziło do likwidacji naturalnych zbiorowisk na znacznych powierzchniach, ale nie spowodowało większego przekształcenia procesów ekologicznych na terenach otaczających. Rozwój przestrzenny doprowadził do degradacji powierzchni ziemi, likwidacji uległy istniejące ekosystemy, zlikwidowana została biologiczna warstwa gleb pod budynkami, przekształceniu uległy warunki wodne

oraz krajobraz. Rozwój zabudowy siedliskowej, mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej następował w dłuższym czasie, co pozwoliło na zachowanie równowagi w środowisku i mniejszym stopniu wpłynęło na klimat i morfologię

Na przekształcenie środowiska przyrodniczego ma obecnie duży wpływ działalność rolnicza. Stwarza ona niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gleb i wód nawozami sztucznymi i środkami ochrony roślin. Są to oddziaływania niewielkie jednak mogą wpływać na stan czystości niektórych elementów środowiska, przede wszystkim wód, oraz jego funkcjonowanie jako całości.

Liczne zrzuty ścieków bytowo – gospodarczych oraz rolno – hodowlanych doprowadziły do silnej degradacji rzeki Ślęzy i jej dopływów. Obecnie wody prowadzone przez te rzeki zaliczane są pod względem większości składników do pozaklasowych.

Największą wartość przyrodniczą zachowały tereny lasów i zieleni nieurządzonej. Należy dążyć do zachowania tych elementów i rozwoju lokalnej sieci ciągów ekologicznych opartych na ciekach wodnych. Zachowane naturalne fragmenty krajobrazu są w stanie dobrym, a funkcjonowanie środowiska i podstawowe procesy przyrodnicze przebiegają prawidłowo chociaż są ograniczane przez brak większych naturalnych ekosystemów i ciągów ekologicznych zapewniających łączność ekosystemów i zasilanie biologiczne terenów.

Stan środowiska przyrodniczego obszaru, dla którego wykonywany jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, należy określić jako dobry. Dotychczasowe zagospodarowanie okolicy wpłynęło na jego przekształcenie w sposób umiarkowany i nie wyrządziło znaczących szkód

5. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

5.1. Kształtowanie zabudowy i komunikacji

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa lokalne warunki, zasady i standardy kształtowania zabudowy i urządzania terenu, zasady rozwoju i funkcjonowania układu komunikacyjnego, rozwoju infrastruktury technicznej oraz szczególne zasady zagospodarowania, wynikające z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego oraz warunki podziału terenów na działki.

Na obszarze objętym omawianym projektem planu miejscowego występuje duża różnorodność form zagospodarowania. Wskutek procesów rozwojowych na analizowanym terenie wykształciła się przede wszystkim funkcja mieszkaniowa i usługowa. Występują również niewielkie fragmenty zieleni leśnej i parkowej oraz znaczne arealy gruntów ornych.

W związku z rozwojem przestrzennym miejscowości Jordanów Śląski projekt planu miejscowego wyznacza nowe tereny mieszkaniowe, tereny usług komercyjnych, oświatowych i sportowych, tereny pod działalność gospodarczą oraz nowe drogi.

Charakterystyka funkcji jednostek urbanistycznych wyróżnionych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego została przedstawiona w tabeli 2.

Tabela 2. Charakterystyka funkcji jednostek urbanistycznych i elementów obsługi komunikacyjnej wydzielonych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Symbol wg rysunku planu	Przeznaczenie terenu
MN	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z dopuszczeniem nieuciążliwych funkcji usługowych w parterach budynków oraz garaży i budynków gospodarczych

MU	Zabudowa mieszkaniowo – usługowa z dopuszczeniem nieuciążliwych usług
MNU	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa usługowa nieuciążliwa, z zakazem lokalizowania wszelkich obiektów usługowo – produkcyjnych, magazynowych oraz trwałego składowania surowców i materiałów masowych, a także dystrybucji gazu, paliw płynnych innych materiałów niebezpiecznych oraz składowania jakichkolwiek odpadów
MW	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z dopuszczeniem budynków gospodarczych i garażowych oraz z zakazem lokalizowania obiektów usługowo – produkcyjnych, magazynowych oraz trwałego składowania surowców i minerałów masowych
U	Tereny usług z zakazem lokalizowania obiektów usługowo – produkcyjnych, magazynowych oraz trwałego składowania surowców i materiałów masowych, a także uciążliwych obiektów usługowych i produkcyjnych i obiektów hodowlanych
UA/U	Tereny usług administracji
UO	Tereny usług oświaty z dopuszczeniem usług komercyjnych i publicznych oraz obiektów małej architektury
US	Tereny sportu i rekreacji z dopuszczeniem obiektów dla potrzeb sportu i rekreacji, obiektów małej architektury, obiektów zabawowych dla dzieci oraz parkingów
UKS	Tereny istniejących obiektów sakralnych
AG	Teren aktywności gospodarczej z dopuszczeniem inwestycji o charakterze produkcyjnym, obiektów magazynowo – składowych, usług wielkopowierzchniowych, obiektów obsługi i produkcji rolniczej
PG	Teren odkrywkowej eksploatacji złóż
ZL 1-2	Tereny lasów
ZL 3-4	Tereny przewidziane do zalesienia
ZP	Tereny zieleni urządzonej (parki, zieleńce)
ZC	Cmentarz czynny wraz z rezerwą pod rozbudowę
ZI	Teren zieleni izolacyjnej
ZN	Teren zieleni nieurządzonej
R	Tereny rolnicze, dla których ustala się zakaz wszelkich obiektów kubaturowych i zbiorników wodnych
E	Tereny urządzeń elektroenergetycznych – stacje transformatorowe
NO	Oczyszczalnia ścieków
WS	Tereny wód otwartych i płynących
WH	Tereny obiektów hydrotechnicznych
W	Obiekty zaopatrzenia w wodę
KD(GP)	Droga główna ruchu przyspieszonego
KD(S)	Rezerwa terenu dla drogi ekspresowej klasy S 2/2
KD(L)	Droga lokalna
KD(D)	Droga dojazdowa
KDW	Tereny dróg wewnętrznych
KDP	Ciągi pieszo – jezdne
KR	Tereny dróg transportu rolnego
KS	Tereny obsługi komunikacji samochodowej

Plan miejscowy wprowadza dla wydzielonych jednostek urbanistycznych dodatkowe ustalenia i ograniczenia, które mogą mieć istotny wpływ na stan środowiska naturalnego i warunki życia ludzi na tym terenie.

Za najważniejsze w tym względzie należy uznać następujące zapisy:

- Kształtowanie zabudowy winno uwzględniać istniejące walory krajobrazowe oraz skalę, formę, detal architektoniczny i materiały charakterystyczne dla regionalnego budownictwa;
- Wszelka działalność w obrębie terenu objętego planem winna respektować obowiązujące przepisy szczególne, dotyczące ochrony i kształtowania środowiska;
- Uciążliwość prowadzonej działalności usługowej w zakresie emisji hałasu, wibracji, zanieczyszczeń powietrza, substancji złośliwych oraz niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego, nie może powodować przekroczenia granic własności terenu, na jakim jest lokalizowana;
- Bezwzględnie zabrania się wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych, podziemnych oraz gruntów;
- Zabrania się lokalizowania w granicach działek obiektów i urządzeń usługowych zaliczonych zgodnie z przepisami szczególnymi do obiektów szczególnie szkodliwych dla środowiska oraz mogących pogorszyć stan środowiska, stwarzających uciążliwości dla mieszkańców i środowiska przyrodniczego oraz wymagających wielokrotnej obsługi transportowej i ciężkiego (ponad 3,5 tony) transportu dostawczego;
- Na terenie objętym planem dopuszcza się wszelkie działania na rzecz poprawy stanu środowiska niezależnie od tego czy są one bezpośrednio związane z ustaloną funkcją terenu.

5.2 Uzbrojenie terenu

Najważniejsze ustalenia planu w zakresie zasad rozwoju infrastruktury technicznej, mające istotne znaczenie dla stanu środowiska i warunków życia ludzi. Ustala się m. in.:

- 1) Wszystkie liniowe elementy infrastruktury technicznej wraz z towarzyszącymi urządzeniami należy lokalizować pod ziemią;
- 2) Zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, wód powierzchniowych oraz wód podziemnych;
- 3) Zakaz lokalizacji szczelnych, bezodpływowych zbiorników na nieczystości w zabudowie mieszkalnej i usługowej dla terenów skanalizowanych;
- 4) Wymóg podczyszczania ścieków przemysłowych i poprodukcyjnych przed odprowadzeniem do kanalizacji sanitarnej, zgodnie z warunkami określonymi przez administratora sieci;
- 5) Wymóg odprowadzania wód opadowych poprzez istniejące lub projektowane sieci do istniejących lub nowo realizowanych odbiorników za zgodą ich zarządcy;
- 6) Zakaz odprowadzania ścieków bytowych do kanalizacji deszczowej;
- 7) Obowiązek wstępnego podczyszczania wód opadowych przed ich odprowadzeniem do odbiornika, z substancji ropopochodnych i innych szkodliwych, pochodzących z terenów na których może dojść do zanieczyszczenia;
- 8) Obowiązek zabezpieczenia środowiska gruntowo – wodnego przed infiltracją zanieczyszczeń, zgodnie z przepisami szczególnymi i warunkami określanymi przez zarządcę sieci;
- 9) Zaopatrzenie dla celów bytowo – gospodarczych, ochrony przeciwpożarowej z istniejącej lub projektowanej rozdzielczej sieci wodociągowej;
- 10) Stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń dla konwencjonalnych źródeł energii lub wykorzystanie odnawialnych źródeł energii;

- 11) Zakaz wznoszenia niskosprawnych lokalnych źródeł energii cieplnej opalanych paliwem stałym;
- 12) Wykorzystywanie nieuciążliwych źródeł ciepła – energii elektrycznej, gazu, oleju opałowego lub innych niekonwencjonalnych źródeł energii cieplnej, spełniających wymagania przepisów szczególnych;
- 13) Dla gazociągu wysokiego ciśnienia relacji: Ołtaszyn – Ząbkowice o średnicy minimalnej DN 300 oraz ciśnieniu nominalnym PN 6.3 MP zgodnie z przepisami szczególnymi;
- 14) Zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej lub projektowanej sieci niskiego średniego napięcia;
- 15) Zakaz lokalizacji masztów telekomunikacyjnych w odległości mniejszej niż 300m od istniejącej lub projektowanej zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi;
- 16) Obowiązek gromadzenia i utylizacji stałych odpadów bytowo – gospodarczych w szczelnych pojemnikach kontenerach zlokalizowanych przy posesjach, przy zapewnieniu ich systematycznego wywozu na gminne wysypisko odpadów komunalnych;
- 17) Wyznaczenie miejsc segregacji odpadów stałych na terenach publicznych w uzgodnieniu z ich zarządcą;
- 18) Obowiązek zapewnienia funkcjonowania istniejącej sieci drenarskiej;
- 19) Obowiązek zachowania strefy o minimalnej odległości 3m od granicy cieku wolnej od zainwestowania w celu zapewnienia możliwości wykonywania prac konserwacyjnych odpowiednim służbom melioracyjnym.

5.3 Ochrona środowiska i zabytków

Omawiany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawiera ogólne zasady ochrony krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ujęte w § 6. Dotyczą one:

- strefy „A” – pełnej ochrony konserwatorskiej;
- strefy „B” – ochrony konserwatorskiej;
- strefy „K” – ochrony krajobrazu kulturowego;
- strefy „OW” – obserwacji archeologicznych;
- strefy „W” – ochrony konserwatorskiej dla stanowisk archeologicznych charakteryzujących się własną formą krajobrazową oraz ich otoczenia;
- obiektów i obszarów wpisanych do ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- stanowisk archeologicznych będących w rejestrze zabytków.

Obowiązujące przepisy dotyczą odkrytych w trakcie prac ziemnych przedmiotów zabytkowych oraz obiektów nieruchomych i nawarstwień kulturowych, a także stanowisk archeologicznych usytuowanych w bezpośredniej bliskości prac budowlanych.

5.4. Ochrona środowiska przyrodniczego

Ustalenia projektu planu miejscowego dotyczące zasad ochrony środowiska i zasobów znalazły się w § 4 projektu planu. Na terenie objętym planem ustala się:

- 1) Zakaz lokalizowania w granicach działek obiektów i urządzeń zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- 2) Ograniczenie uciążliwości prowadzonej działalności w zakresie emisji hałasu, wibracji, zanieczyszczeń powietrza, substancji złownych oraz nie jonizującego promieniowania elektromagnetycznego do granic własności terenu na jakim jest lokalizowana;

- 3) Zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych i przydrożnych
- 4) Obowiązek podczyszczania wód opadowych z substancji ropopochodnych i innych szkodliwych, pochodzących z terenów komunikacji i parkingów przed ich odprowadzeniem do odbiornika ;
- 5) Obowiązek zdjęcia i zabezpieczenia próchnicznej warstwy gleby z gruntów wyłączanych na cele nierolnicze i nieleśne.

Ponadto ustalenia planu dotyczą:

- Strefy ochrony od obszaru kolejowego dla budowli i budynków, drzew i krzewów oraz elementów ochrony akustycznej;
- Strefy ochrony sanitarnej od cmentarza
- Bezpośredniej strefy ochrony ujęcia wody.

5.5. Zgodność z innymi dokumentami planistycznymi.

Omawiany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z ustaleniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Jordanów Śląski oraz uwarunkowaniami ekofizjograficznymi określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

6. Prognoza oddziaływania na środowisko

Omawiany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza przekształcenie terenów otwartych w tereny zainwestowane z przeznaczeniem na zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo – usługową lub usługową oraz w tereny aktywności gospodarczej. Zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo – usługowa będzie miała niewielką intensywność i charakter nowy lub uzupełniający. Dotychczasowe, niewielkie oddziaływania na środowisko zostaną utrzymane lub ulegną wzrostowi. Główne oddziaływania działalności produkcyjnej będą się lokalizować na wielkopowierzchniowych terenach aktywności gospodarczych przewidywanych do realizacji w zachodniej części obszaru objętego planem. W związku z uruchomieniem nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową i gospodarczą na terenach o dobrych glebach nastąpi likwidacja biologicznej warstwy gleb, a także może wzrosnąć ilość ścieków, odpadów i spalin na omawianym terenie. Ponadto zwiększy się hałas i inne oddziaływania antropogeniczne.

Charakterystycznym elementem miejscowości są zabudowania gospodarcze po dawnych PGR-ach częściowo tylko zagospodarowane. Wiele budynków jest w złym stanie technicznym i wymaga przebudowy lub rozbiórki. Na terenach tych plan miejscowy lokalizuje obiekty aktywności gospodarczej, co może pozytywnie wpłynąć na odpowiednie zagospodarowanie tych budynków.

Konieczny jest rozwój sieci kanalizacyjnej na terenach zabudowanych. Kanalizacja obszarów planowanych do zabudowy powinna poprzedzać prace budowlane na tym terenie. Rozwój sieci gazociągowej również przyczyni się w znacznym stopniu do poprawy jakości środowiska przyrodniczego i warunków życia ludzi.

Nowe zagospodarowanie omawianego terenu nie powinno negatywnie oddziaływać na warunki życia mieszkańców okolicznych terenów. Oddziaływania takie mogą wystąpić jedynie na obszarach, na których zabudowa mieszkaniowa sąsiaduje bezpośrednio z obszarami aktywności gospodarczej. W takich przypadkach ograniczenie tych oddziaływań można uzyskać poprzez zastosowanie zieleni izolacyjnej.

Ze względu na dużą elastyczność projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego szczególnie w zakresie realizacji usług komercyjnych i przemysłu trudno jest w

sposób ściśle przewidzieć wielkość i charakter oddziaływań jakie powstaną w związku z realizacją omawianego projektu, których oddziaływanie jest najbardziej szkodliwe dla środowiska. W przypadku pełnej realizacji zagospodarowania jakie umożliwi projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oddziaływania te mogą być znaczące.

6.1 Zachowanie istniejących oddziaływań

W związku z realizacją projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostaną zachowane główne oddziaływania terenów aktywności gospodarczej, terenów usługowych oraz terenów mieszkaniowych. Najważniejsze z nich to problem zanieczyszczenia środowiska, w tym głównie zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz powietrza, w zakresie powstawania i przedostawania się do środowiska spalin, ścieków, odpadów i hałasu oraz innych presji i zanieczyszczeń. Są to oddziaływania stałe, o znaczącej intensywności, niepowodujące jednak znaczących szkód dla warunków życia mieszkańców.

Na stan powietrza atmosferycznego największy wpływ ma obecnie niska emisja związana z indywidualnymi systemami grzewczymi w zakładach przemysłowo – usługowych i budynkach mieszkalnych opartymi na paliwach stałych. Realizacja planu miejscowego nie wpłynie istotnie na ograniczenie tych oddziaływań lecz należy stwierdzić, że na omawianym obszarze nie występuje przekraczanie norm zanieczyszczenia powietrza i jego ogólny stan jest stosunkowo dobry.

Na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego i warunki życia ludzi w dalszym ciągu będzie wpływał hałas komunikacyjny, którego normy mogą być przekraczane wzdłuż drogi krajowej nr 8. Strefa negatywnego oddziaływania od istniejącej drogi głównej wynosi do około 50 metrów.

Istniejące, niewielkie tereny leśne i zieleni parkowej występujące na omawianym obszarze wpływają korzystnie na stan czystości środowiska i warunki życia ludzi oraz podnoszą walory krajobrazowe terenu. Dają możliwość rozwoju funkcji wypoczynkowej i sportowej. Na terenach tych zachowana jest biologicznie czynna warstwa gleby i utrzymane dogodne warunki do migracji drobnej fauny. Są to jednak oddziaływania niewielkie ze względu na małą powierzchnię terenów zieleni.

6.2 Prognozowane nowe oddziaływania na środowisko

Realizacja ustaleń planu miejscowego może spowodować powstanie nieznacznych oddziaływań na środowisko. Główne oddziaływania będą wiązać się z zabudową gleb o wysokiej wartości użytkowej. Największe znaczenie będzie miał rozwój obszarów aktywności gospodarczej, usługowych i terenów komunikacyjnych wraz z obsługą komunikacji oraz rozwój zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej.

Projekt planu miejscowego dopuszcza rozwój zabudowy przeznaczonej na funkcje produkcyjne i usługowe na terenach o znacznej powierzchni w zachodniej części terenu objętego planem. Natomiast w centralnej wschodniej części obszaru planuje się nową i uzupełniającą zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo – usługową. Zagospodarowanie tych terenów będzie powodować ryzyko powstawania negatywnych wpływów na środowisko związanych głównie z działalnością gospodarczą. Bezpowrotnemu zniszczeniu może ulec biologicznie czynna warstwa gleby na niewielkich powierzchniach. Towarzyszyć będą temu zwiększone negatywne presje na roślinność i świat zwierzęcy. Największe potencjalne oddziaływania związane będą z emisją spalin, pyłu i hałasu oraz możliwym przenikaniem zanieczyszczeń substancjami ropopochodnymi z obszarów, na których znajdują się będą zbiorniki i dystrybutory paliw. Należy dążyć do redukcji emisji zanieczyszczeń gazowych, ilości ścieków i odpadów oraz ich właściwej utylizacji. Nie należy na terenach zakładów

produkcyjnych gromadzić większej ilości odpadów przemysłowych, a ścieki i wody opadowe z terenów dystrybucji paliw muszą podlegać podczyszczaniu przez separatory koalescencyjne.

Ponadto przeznaczenie terenów pod zabudowę produkcyjną będzie wiązać się z koniecznością przeprowadzenia badań archeologicznych, z racji występowania na tych terenach stanowisk archeologicznych.

Plan miejscowy przewiduje realizację na omawianym obszarze drogi ekspresowej przebiegającej przez zachodnią część omawianej miejscowości. Realizacja drogi będzie miała negatywny wpływ na stan czystości powietrza i klimat akustyczny na terenie objętym projektem planu. Realizacja inwestycji drogowej spowoduje również niewielkie straty w zasobach naturalnych miejscowości w związku z zabudową pasa dobrych gleb uprawianych rolniczo. W przypadku pełnej realizacji zagospodarowania, jakie umożliwia projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oddziaływania te mogą być znaczące i będą sięgać do około 50 metrów od planowanej drogi.

Planowany rozwój uzupełniającej zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, oraz zagrodowej na całym omawianym obszarze spowoduje zwiększenie natężenia ruchu kołowego, a co za tym idzie większą emisję spalin oraz zagrożenie hałasem.

Niekorzystne zmiany mogą zajść w środowisku również w momencie realizacji nowych terenów budowlanych bez jednoczesnego uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej. Niekompletna sieć kanalizacyjna będzie wpływała na pogarszanie się stanu higieniczno – sanitarnego, użytkowanie bezodpływowych zbiorników często nieszczelnych prowadzić będzie do zanieczyszczenia wód gruntowych.

Plan miejscowy wyznacza w zachodniej części miejscowości tereny przeznaczone pod eksploatację złoża serpentynitów. Wydobywanie surowców ma wpływ na ukształtowanie terenu i zmianę jego użytkowania, a także wpływa na zmianę stosunków wodnych w rejonie prowadzonych robót. Ponadto działalności górnicze powodują lokalny wzrost zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w związku z pracą zmechanizowanego sprzętu urabiającego i zwiększonego ruchu środków transportu. Emisja zanieczyszczeń ma charakter niezorganizowany i nie powoduje większego przemieszczania się zanieczyszczeń poza miejsca ich powstawania.

Znaczna powierzchnia terenu jest nadal przeznaczona na uprawy rolne. Działalność rolnicza niesie ze sobą niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gleb i wód nawozami sztucznymi oraz środkami ochrony roślin. Są to oddziaływania niewielkie jednak mogą wpływać na stan czystości niektórych elementów środowiska, przede wszystkim wód, oraz jego funkcjonowanie jako całości.

Na niewielkich terenach otwartych miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje wprowadzenie usług sportowo – rekreacyjnych. Tereny te będą miały pozytywny wpływ na warunki życia ludzi w związku ze stworzeniem odpowiedniego zaplecza dla rekreacji. Nastąpi również zachowanie aktywności biologicznej na większości obszaru i wprowadzenie zieleni towarzyszącej. Będą to stałe, pozytywne oddziaływania o zasięgu lokalnym i niewielkiej intensywności ze względu na niewielkie powierzchnie terenów.

Plan powinien dążyć do uporządkowania przestrzennego omawianego terenu. Należy rozgraniczyć obszary działalności gospodarczej i usługowej od terenów zamieszkiwania. Prowadzona działalność usługowa, handlowa i produkcyjna nie powinna w żaden sposób niekorzystnie oddziaływać na tereny położone poza działką, na której się ona odbywa.

6.3 Oddziaływania na warunki życia ludzi

Warunki życia ludzi powinny ulec poprawie w związku z realizacją ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej o niewielkiej intensywności i na terenach o dobrych warunkach gruntowo – wodnych oraz klimatycznych wpłynie pozytywnie na jakość warunków zamieszkiwania. Duże tereny przeznaczone pod działalność gospodarczą mogą wpłynąć pozytywnie na lokalny rynek pracy. Stworzone zostaną nowe tereny usług sportu i rekreacji umożliwiające czynny wypoczynek w środowisku o wysokich walorach krajobrazu i biosfery.

Dla zapewnienia dobrych warunków dla obecnych i przyszłych mieszkańców należy dążyć do rozgraniczenia funkcji mieszkaniowych i usługowo – gospodarczych. Prowadzona działalność usługowa, handlowa i produkcyjna nie powinna w żaden sposób niekorzystnie oddziaływać na tereny położone poza działką, na której się ona odbywa.

6.4 Zestawienie

Prognoza wymaga zidentyfikowania, na ile pozwala na to elastyczność zapisu planu miejscowego, charakteru przewidywanego oddziaływania na środowisko poszczególnych ustaleń planu. Realizacja jego ustaleń przyniesie ze sobą określony typ zagospodarowania i związane z nim przekształcenia.

Na podstawie wykonanej identyfikacji typów oddziaływań na środowisko przyrodnicze dokonano waloryzacji jednostek urbanistycznych w zależności od elementów środowiska, na które będzie oddziaływać ich zagospodarowanie. W ten sposób wydzielono grupy jednostek, w których na skutek realizacji planu nastąpią istotne oddziaływania pozytywne lub negatywne. Uwzględniono również te jednostki, na których obecnie występują istotne oddziaływania, a realizacja planu miejscowego nie będzie prowadziła do zmiany tego stanu. Przy określaniu wpływu realizacji ustaleń planu na elementy środowiska posłużono się kryteriami dotyczącymi:

- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- czasowości trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- zasięgu przestrzennego (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości oddziaływania i przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, przejściowe, możliwe do rewaloryzacji).

Wyniki tej klasyfikacji w postaci prognozy wpływu realizacji ustaleń planu na środowisko zostały zebrane w Tabeli 3.

Tabela 3. Zestawienie - poglądowa prognoza skutków wpływu realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze.

numery jednostek	symbole jednostek	Prognozowane wpływy na elementy środowiska									Wnioski
		powietrze	rzeźba terenu i krajobraz	wody powierzchniowe	wody podziemne	gleby	klimat	warunki życia ludzi	zwierzęta	rośliny	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	MN					-		+	-	-	Nowe i uzupełniające tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Są to tereny, na których nastąpi poprawa warunków życia mieszkańców dzięki powstaniu nowego budownictwa. Jednocześnie nastąpi bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby, zanik jej walorów produkcyjnych i zniszczenie warunków dla funkcjonowania dotychczasowych zbiorowisk roślinnych i warunków życia zwierząt. Wzrośnie ilość powstających ścieków, odpadów i spalin. Będą to oddziaływania stałe, o nieznacznej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym, a pod względem trwałości częściowo odwracalne.
2.	MNU MU					-		+	-	-	Tereny nowej i uzupełniającej zabudowy mieszkaniowo – usługowej. Są to tereny, na których nastąpi poprawa warunków życia mieszkańców dzięki powstaniu nowego budownictwa. Nastąpi likwidacja biologicznie czynnej warstwy gleb w związku z planowaną zabudową i niewielki wzrost emisji zanieczyszczeń do środowiska w związku z planowaną działalnością usługową. Wielkość wymienionych wpływów będzie zależać od intensywności zainwestowania i rodzaju prowadzonych na tym terenie usług. Będą to oddziaływania stałe, o niewielkiej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym, a pod względem trwałości oddziaływania częściowo odwracalne. Większa będzie jednak intensywność okresowych oddziaływań związanych z prowadzeniem prac budowlanych na terenach planowanej zabudowy.
3.	MW					-		+	-	-	Istniejące tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Są to tereny, na których nie prognozuje się powstawania nowych oddziaływań. Istniejące oddziaływania mają niewielki zasięg przestrzenny lecz nieco większą intensywność niż oddziaływania zabudowy jednorodzinnej.
4.	U					-		+	-	-	Nowe i uzupełniające tereny usług. Oddziaływania na środowisko podobne jak w przypadku nowej zabudowy mieszkaniowej. Ponadto wzrośnie ryzyko powstawania negatywnych wpływów na środowisko związanych z działalnością gospodarczą. Może nastąpić niewielki wzrost emisji zanieczyszczeń – głównie ścieków, odpadów i spalin. Będą to oddziaływania stałe, o niewielkiej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym, a pod względem trwałości częściowo odwracalne. Większa będzie jednak intensywność okresowych oddziaływań związanych z prowadzeniem prac budowlanych.
5.	UKS UO UA/U					-		+	-	-	Istniejące tereny usług administracji, usług oświaty oraz istniejących obiektów sakralnych. Są to oddziaływania stałe, o niewielkiej intensywności podobne jak w przypadku usług komercyjnych. Ponadto na terenach tych zachodzą pozytywne wpływy na warunki życia ludzi związane z odpowiednim zapleczem usługowym.
6.	US					+		+			Planowane tereny usług sportu i rekreacji obejmujące obiekty sportowe. Tereny te będą miały pozytywny wpływ na warunki życia ludzi w związku ze stworzeniem odpowiedniego zaplecza dla rekreacji. Nastąpi również zachowanie aktywności biologicznej na większości obszaru i wprowadzenie zieleni towarzyszącej. Będą to stałe, pozytywne oddziaływania o zasięgu lokalnym i niewielkiej

										intensywności ze względu na niewielkie powierzchnie terenów.	
7.	AG	-				-			-	-	Projektowane tereny aktywności gospodarczej, na których nastąpi bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby w związku z planowaną zabudową. Będą to oddziaływania stałe, o zauważalnej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym, a pod względem trwałości częściowo odwracalne. Na terenie tym nastąpi negatywny wpływ na życie biologiczne spowodowany powstaniem zabudowy przemysłowej i usługowej. Może nastąpić niewielki wzrost emisji zanieczyszczeń – głównie ścieków, odpadów i spalin. Będą to stałe oddziaływania negatywne, o zauważalnej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym. W związku z planowanym charakterem nowych inwestycji mogą następować istotne oddziaływania na środowisko.
8.	PG	-	-			-			-	-	Projektowany teren odkrywkowej eksploatacji złóż. Eksploatacja surowców niesie z sobą typowe dla tego rodzaju oddziaływania w zakresie emisji hałasu i zanieczyszczeń, przekształcenia krajobrazu, zmiany stosunków wodnych, likwidację biologicznie czynnej warstwy gleb itp. Oddziaływania te powinny się zamykać w obrębie terenów górniczych wyznaczonych dla złóż. Są to oddziaływania o zasięgu lokalnym a pod względem trwałości oddziaływania częściowo odwracalne.
9.	ZP		+			+	+	+			Istniejące tereny zieleni urządzonej. Tereny, na których nastąpi uporządkowanie obecnych zadrzewień, zachowanie walorów krajobrazu i pozytywnych oddziaływań na stan czystości środowiska i warunki życia ludzi. Na terenach tych nastąpi również zachowanie biologicznie czynnej warstwy gleby oraz utrzymanie warunków migracji drobnej fauny. Będą to oddziaływania stałe, niepowodujące przekształceń i o zasięgu lokalnym.
10.	ZC							+	+	+	Tereny zieleni cmentarnej. Tereny aktywne biologicznie, spełniające jednocześnie ważne funkcje społeczne. Rzeźba terenu i budowa geologiczna wskazują, że cmentarze spełniają warunki w zakresie ochrony wód gruntowych. Oddziaływanie niewielkie ze względu na małe powierzchnie, stałe, niepowodujące przekształceń i o zasięgu lokalnym.
11.	ZN		+					+		+	Istniejące i planowane tereny zieleni nieurządzonej. Są to tereny, na których nastąpi zachowanie lub wzrost walorów krajobrazu związanych z wprowadzeniem elementów przyrodniczych. Nastąpi zachowanie lub rewitalizacja biologicznie czynnej warstwy glebowej. Ponadto zwiększy się możliwość pochłaniania CO ₂ i produkcji tlenu przez wprowadzoną roślinność, polepszenie warunków siedliskowych drobnej fauny i introdukcji roślin. Zostanie zachowana szata roślinna w postaci łąk, niekiedy o dużych walorach przyrodniczych. Będą to oddziaływania stałe, o nieznacznej intensywności przekształceń i o zasięgu miejscowym.
12.	ZI		+					+	+	+	Teren projektowanej zieleni izolacyjnej. Są to tereny, na których nastąpi wzrost walorów krajobrazu związanych z wprowadzeniem elementów przyrodniczych. Nastąpi zachowanie lub rewitalizacja biologicznie czynnej warstwy glebowej. Ponadto zwiększy się możliwość pochłaniania CO ₂ i produkcji tlenu przez wprowadzoną roślinność, polepszenie warunków siedliskowych drobnej fauny i introdukcji roślin. Zieleni izolacyjna będzie miała pozytywny wpływ na warunki życia ludzi osłaniając tereny zamieszkiwania od uciążliwości związanych z komunikacją i działalnością gospodarczą. Będą to oddziaływania stałe, o nieznacznej intensywności przekształceń i o zasięgu miejscowym.
13.	ZL 1-2		+	+				+	+	+	Istniejące tereny leśne i zadrzewienia o pozytywnym wpływie na czystość środowiska, krajobraz i funkcjonowanie ekosystemów. Ich istnienie wpływa na wzrost naturalnej retencji wodnej, kształtowanie się prawidłowych stosunków wodnych, łączność ekosystemów i funkcjonowanie powiązań ekologicznych, możliwość pochłaniania CO ₂ i produkcji tlenu, zachowanie warunków siedliskowych fauny i introdukcji roślin. Tereny leśne wpływają także pozytywnie na warunki życia

											ludzi. Mają one stałe pozytywne oddziaływania o zauważalnej intensywności i zasięgu lokalnym oraz regionalnym.
14.	ZL 3-4	+	+				+	+	+	+	Tereny przewidziane do zalesienia. Będą to tereny o pozytywnym wpływie na czystość środowiska, krajobraz i funkcjonowanie ekosystemów. Ich powstanie wpłynie na wzrost naturalnej retencji wodnej, kształtowanie się prawidłowych stosunków wodnych, łączność ekosystemów i funkcjonowanie powiązań ekologicznych, możliwość pochłaniania CO ₂ i produkcji tlenu, zachowanie warunków siedliskowych fauny i introdukcji roślin. Tereny leśne wpłyną także pozytywnie na warunki życia ludzi. Będą to tereny o stałych pozytywnych oddziaływaniach o zauważalnej intensywności i zasięgu lokalnym oraz regionalnym.
15.	E								-?		Tereny urządzeń elektroenergetycznych – stacji transformatorowych i głównego punktu zasilania ze strefami ochronnymi. W strefach ochronnych urządzeń elektroenergetycznych nie należy lokalizować zabudowy mieszkaniowej. Występuje stałe oddziaływanie pola elektroenergetycznego, poza strefą ochronną o zasięgu lokalnym. Nie prognozuje się powstawania nowych oddziaływań.
16.	WS									+	Tereny wód śródlądowych. Zbiorniki wodne pełnią ważną, pozytywną rolę w funkcjonowaniu ekosystemów, zwiększają naturalną retencję środowiska i bioróżnorodność na omawianym terenie. Ważna jest ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami, głównie ściekami sanitarnymi i środkami chemicznymi stosowanymi w rolnictwie. Prognozuje się dalsze niewielkie pozytywne oddziaływania zbiorników wodnych na biosferę.
17.	W WH										Tereny urządzeń zaopatrzenia w wodę, stacje uzdatniania wody oraz tereny obiektów hydrotechnicznych. Są to obiekty i tereny o ważnych funkcjach dla zapewnienia odpowiednich warunków życia mieszkańców. Nie przewiduje się powstawania nowych oddziaływań na środowisko przy zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania wymienionych inwestycji
18.	NO	-?			-?	-?					Tereny oczyszczalni ścieków. Możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko w postaci emisji substancji złośliwych i aerozoli, hałasu, zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych oraz powstawania osadów ściekowych, które wymagają odpowiedniej utylizacji. Większość omawianych oddziaływań jest możliwa jedynie w warunkach awaryjnych. Istnienie oczyszczalni ścieków w ogólnym bilansie jest bardzo korzystne dla poprawy czystości środowiska i redukcji zanieczyszczeń. Lokalizacja oczyszczalni ścieków nie powinna powodować istotnych, negatywnych oddziaływań na warunki życia mieszkańców. Na terenach przeznaczonych pod obiekty infrastruktury technicznej prognozuje się raczej negatywne oddziaływania na środowisko.
19.	KS					-	-				Tereny obsługi urządzeń komunikacji samochodowej. Tereny te należy zaopatrzyć w kanalizację deszczową z systemem podczyszczania wód, co zapobiegnie zanieczyszczeniu gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych substancjami ropopochodnymi. Na terenach nowych inwestycji nastąpi likwidacja biologicznie czynnej warstwy gleb i wzrosną presje na biosferę. Będą to stałe oddziaływania negatywne o niewielkiej intensywności przekształceń, o zasięgu miejscowym, częściowo odwracalne.
20.	KD(L)	-								-	Tereny istniejących dróg lokalnych, na których występują oddziaływania związane z ruchem pojazdów samochodowych. Występują tu uciążliwości związane z emisją hałasu i zanieczyszczeń. Poziom emisji zanieczyszczeń (SO ₂ ; NO ₂ , pyłów) może się zwiększyć w związku z rozwojem komunikacji. Są to oddziaływania stałe, o zauważalnej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym, a pod względem trwałości nieodwracalne.
21.	KD(GP)	-								-	Droga główna ruchu przyspieszonego – krajowa, w otoczeniu

											której występują uciążliwości związane z emisją hałasu i zanieczyszczeń. Poziom emisji zanieczyszczeń (SO ₂ ; NO ₂ , pyłów) może się zwiększyć w związku z rozwojem komunikacji. Będą to oddziaływania stałe, o zauważalnej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym. Na niektórych odcinkach należy rozważyć możliwość zastosowania elementów czynnej ochrony w postaci odpowiednich ekranów celem ochrony mieszkańców najbardziej narażonych na negatywne oddziaływania komunikacji.
22.	KD(S)	-				-				-	Rezerwa terenu dla drogi ekspresowej klasy S 2/2, na którym wystąpią oddziaływania związane z ruchem pojazdów samochodowych. Nastąpi pogorszenie stanu aerosanitarne w związku z ruchem pojazdów samochodowych. Poziom emisji zanieczyszczeń (SO ₂ ; NO ₂ , pyłów) może się lokalnie zwiększyć. Ponadto nastąpi zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby i zwiększenie negatywnych presji na świat zwierzęcy. Będą to oddziaływania stałe o zauważalnej intensywności przekształceń i zasięgu lokalnym, a pod względem trwałości nieodwracalne.

7. Wnioski i propozycje innych rozwiązań

- Zaleca się wyznaczenie pasów zieleni izolacyjnej pomiędzy planowanymi terenami działalności gospodarczej (przemysł, usługi), a terenami rolnymi i mieszkaniowymi;
- Wyznaczony teren zieleni izolacyjnej proponuje się zagospodarować zielenią wielopiętrową. Pas zieleni izolacyjnej, aby mógł skutecznie spełniać swoje funkcje powinien posiadać odpowiednią szerokość oraz mieć charakter zieleni wielopiętrowej, zimozielonej;
- Należy ograniczyć realizację nowej zabudowy mieszkaniowej do terenów o korzystnych warunkach podłoża. Tereny o spadkach powyżej 12%, wymagają ograniczenia zabudowy. O wymienionych utrudnieniach w zabudowie terenu należy informować potencjalnych inwestorów na etapie wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania;
- Należy zaniechać lokalizacji nowej zabudowy na terenach o niekorzystnych warunkach geoinżynierskich;
- Proponuje się wprowadzić na całym omawianym terenie całkowity zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, o których mówi Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r. nr 257, poz. 2573);
- Obecnych i przyszłych mieszkańców należy chronić przed ponadnormatywnym hałasem. Na terenach położonych w strefach uciążliwości hałasu komunikacyjnego należy rozważyć możliwość czynnej ochrony przed hałasem (pasy zieleni izolacyjnej, ekrany, wały, itp.);
- Lokalizacja i wielkość nowych zbiorników wodnych dopuszczonych na terenach zieleni urządzonej powinna wynikać z przeprowadzonych uprzednio badań warunków gruntowo-wodnych stwierdzających możliwość takiej lokalizacji;
- Próchniczną warstwę gleb o wysokiej wartości bonitacyjnej, z terenów planowanych pod zabudowę należy zebrać i wykorzystać na terenach wymagających rekultywacji lub wzbogacenia gleby;
- Tereny, na których może dojść do zanieczyszczenia węglowodorami – stacje paliw, stare dystrybutory paliw, tereny większych parkingów należy zaopatrzyć w system podczyszczania wód opadowych celem wyeliminowania możliwości powstania zanieczyszczeń gleb i wód.

Po przeanalizowaniu warunków fizjograficznych, walorów przyrodniczych oraz stanu sanitarnego środowiska można stwierdzić, że teren charakteryzuje się dość znacznym przeobrażeniem warunków

naturalnych, nie powodującym jednak trwałych uszkodzeń środowiska. Realizacja ustaleń planu nieznacznie przyczyni się do dalszych zmian antropogenicznych, prowadzących do zabudowy dość dużej powierzchni terenów otwartych, które obecnie nie są wykorzystywane gospodarczo. Przeobrażenia te będą miały na celu poprawę warunków zamieszkania, prowadzenia działalności gospodarczej i funkcjonalności terenu, jednak ich negatywny wpływ na środowisko może być tylko w niewielkim stopniu zauważalny. W najbardziej negatywnym stopniu na stan środowiska będzie wpływać tereny aktywności gospodarczej na zachodzie i południu miejscowości oraz tereny odkrywkowej eksploatacji górniczej zlokalizowane na zachodzie Jordanowa Śląskiego, a w przyszłości również droga ekspresowa. Ponadto wyznaczone tereny nowej zabudowy mieszkaniowej umożliwią zaspokojenie potrzeb przyszłych mieszkańców, zapobiegając jednocześnie rozpraszaniu zabudowy. Uporządkowanie zabudowy jest podstawowym zadaniem planu miejscowego, a omawiany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spełnia to zadanie lecz przyjmuje rozwiązania mogące powodować oddziaływania na środowisko i straty w zasobach bardzo dobrych gleb rolniczych.

Reasumując, w przypadku uwzględnienia postulatów prognozy nie przewiduje się powstawania istotnych oddziaływań na środowisko, a wszystkie oddziaływania i przekształcenia będą miały charakter zmian niezbędnych w procesie rozwoju przestrzennego miejscowości Jordanów Śląski.